

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

19 de oneribus Matrimonii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

Apollinaris, de negot. gest. in P. & cum post mortem 4. §. 1. de adm. 1. lib. 26. P. tit. 7. ¶ Officium enim extranei non est dotatio, neque etiam Matris, nisi vel ex causa graui, vel lege aliqua cogere- tur, l. neque mater, de iur. dot. C. causa autem possit esse magna & grauis, si mater sit diues, pauper & inops pater. Tunc enim & alere, & dotare teneretur, l. pen. de lib. agnos. potissimum cum Of- ficiano & Tertulliano S. C. receptum ut, tit. de S. C. Orfic. & Tertull. in P. C. & Insti. iur. iur. ut filius & mater mutuo in legitima succedant, & dos succedat in locum legitime, l. quoniam nouilla, de in- offi. test. C. Bar. in l. Tuto centum, §. Tuto genero, de cond. & demonst. Pau. Cast. conf. 206. alias 2. v. Bald. in l. quoniam in prioribus, de inoff. testa. C. Salic. in l. sancimus, C. de nupt. Nic. Boerius, decis. 104. nu. 12. & q. 62. num. 6. Et lege olim mater haereticam catholicam do- tare cogebatur, quod tamen deinceps emendatum est, eo quod bonafico deferretur, l. cognouimus, 10. §. de neq. de haer. lib. 1. C. 7. titu. 8. ¶ Sic et frater, tantum inopia virgente teneretur dotare, auct. gaz. ar. eos. fororem vtroque parente conuictam, quia & frater teneretur, & cogitur alere eam fororem inopem, vt consen- tiunt interpretes, l. cum plures, 13. §. cum tutor, iun. glo. in verbo, alio patre, de adu. iur. lib. 26. P. tit. 7. notat glo. in l. non omni eod. C. in verbo de mand. ¶ Potissimum et si clericus sit & persona ecclesia- stica frater, qui obuenire debet proximis, non quidem splendi- de, neque diuitibus, sed pauperibus & pro modo elec. no. yna. gl. 1. in l. 1. & ibi Bart. & Cyn. de elec. lib. C. glo. in l. si quis a liberis, §. v- trum, in verbo iuste, de liber. agnos. & ibi Bar. lajon. in §. sed & si quis, de actio. Bona quippe pauperum sunt, Panor. in c. veniens, de ar- bitr. facit. c. de cobab. cler. & multi. can. arum, 12. quest. 2. cum sim. neque improbata est caritas, quae seipso & iuis orditur, l. praes- pronuncia, de serui. C. can. non satis, 86. dist. in. Receptum quoque est cle- rico dari beneficium, vt ipse & sui sufficiens possit habere sub- sidium, can. studiat, 30. dist. in. Neque quinquam vnquam eam nem suam odit, sed fouet & nutrit illam, can. non astringimus, 13. quest. 2. Non indigentibus autem proximis, illicitum ecclesiae bona elar- giri, can. de Syracu. ana, 28. dist. Et sic nec frater a forore, nec alius extraneus, eo iure quo pater, dotem dat. Sunt autem hic extra- nei omnes, praeter patrem, qui habet liberos in potestate, dicti, l. vnic. §. extraneum, de rei vxo. act. C.

¶ Et in his insignis est differentia inter constitutionem dotis factam a patre, & alius: sicut & alia, vt bodie extraneus dotem pro aliqua praemissione simpliciter, si non pro uxore sibi restituenda iri post mortem, vel in casum alium restitutionis facienda, videatur donasse, competitque soli mulieri, hereditibusque eius, non constituendi repetitio, l. vni. §. repet. tit. eo. Neq. sufficit quo- que in vnum casum solutionis matrimonii, restitutionem pepul- gisse mortis vel diuortii, si velit extra pactum repetere: sed oportet pacisci in vtramque, si quis pro vtroque agere fuerit, l. si cum dotem, 23. solut. mar. lib. 24. P. tit. 3. iunctis distinctionibus, glo. Ac dos a patre profecta, natura, nisi aliud placuerit, filia famil. data, in casu vtroque restitutionis, ad patrem redire debet, l. dos a patre, C. sol. mar. & l. ab hostibus, eod. in P. l. iure successum, 7. de iur. dot. lib. 23. P.

¶ Dicunt et marito dari ab vxore, vel eius nomine dotem, se- cundum mores communes: fuerunt namque nationes, quibus diuersum ius, vt potius mariti darēt dotes vxoribus, vt apud Can- tabros, Polyd. Virg. lib. 1. de inuent. rer. c. 7. ¶ Adieciimus et deli- ne, dari marito dotem, quia & dominium penes ipsum pendere ma- trimonii resideret, l. doce ancillam, 9. de rei vindi. lib. 3. C. titu. 32. daturque ea mente, vt apud illum sit perpetuo, l. de iure dot. in P. hoc est, durante matrimonio. Sic Vlpianus, l. dotale praedium, §. do- tale, de fund. dot. P. dotale praedium intelligimus cum dominium ma- rito quassum est propter vxorem, l. si nuptura, 14. eod. Dominium autem hoc in maritum transire videtur iuris subtilitate, quamuis natura dos in dominio vxoris remaneat, vt ideo alienari, vt aliena a marito, non possit, vel obligari, vt expresse scribit Iustinianus, l. in rebus 10. C. de iur. dot. Ni malimus dicere, vxoris dote domi- niū dici, habita ratione futuri, quo dad eam sit reuerfura: vt filius, viuente patre quoque dominus bonorum patris, quia successu- rus certo sit, l. in suis, de lib. & posth. P. & l. in suis, de suis & legat. in P. alioquin enim, iure in solidum duo eiusdem rei domini esse ne- queunt, l. si ut certo, §. si duobus, commod. P. Sic magis ex persona vxoris dominus maritus, Vlpianusque ideo accessio dotis, vel vxori, vel viro competere ait, Vlpia. l. Pomponius, 13. §. in dotem, de acq. posth. lib. 41. P. tit. 2. nec id mirum, quia duo sunt in carne vna, & vere communia habent omnia, ita & domitium dotis.

¶ Postremo et in finitione dicimus, pro oneribus matrimo- iii

dari dotem marito, scilicet, vt ex fructibus dotis sustineantur, l. pro oneribus, 20. de iur. dot. C. l. dotis fructus, 8. eod. in P. c. sanabri- ter, de vfur. cap. per vestras, de don. iur. vir. & vxor. Paul. l. si mari- tus, 47. famil. ercisc. lib. 10. P. tit. 2. vt nec illi in alios vsus conuer- ti possint, neque in dotem, Vlpian. l. 4. de pact. dot. P. nisi ante nu- ptis percepti, l. videamus, 239. §. fin. de vfur. P. neque mulier pa- do retinere sibi eosdem possit, l. queris, 28. de pact. lib. 23. P. tit. 4. §. dotes autem, de nupt. in authen. nisi ipsa se alat, Vlpia. l. si filia, 20. §. 1. famil. ercisc. lib. 10. P. titu. 2. & Paul. in l. frs, qui Syichum, l. 57. de iur. dot. in P. Vlpian. l. si quis pro vxore, 22. §. fin. de donat. inter vir. & vxor. l. b. 24. P. titu. Paul. l. si pater dotem, 12. de pact. dotal. P. Non imus tamen inficias, et si dos non sit sine matrimonio, l. 3. de iur. dot. in P. l. dote promissio, 69. eod. l. incesta, de rit. nupt. P. l. 3. de pri- uil. credan. P. cum siml. tamen sine dote matrimonium esse pos- se, l. fin. C. de repud. l. fin. C. de donat. ante nupt. Siquidem & vt ait Horatius, lib. 3. Car. ode. 24.

Dos est magna parentum
Virus, & metuens alterius viri
Certo cadere castitas.

Et Plautus, in Aulular.
Dummodo morata recte veniat, dotata est satis.

Et Bias apud Aufonium,
Quam dos matronis pulcherrima, vita pudica.

Imo conuulsi quidam virum agere existimant, si indotatam vx- onem accipiat, & a diuite abstineat. Nam, vt ait Franciscus Be- trarcha, lib. 1. de remed. vtriusq. fori. dial. 64. dos & forma superbia conigalis sunt stimuli: & vnde dos ingreditur magna, inde liber- tas egreditur mariti, quae si cara illi fuisset, vilo pretio vendita non fuisset. Mutuatum id est ex Plauto, in Afinaria, dum ait,
Argentum accepti, dote imperium vendidi.

¶ Sophae et populus Indicus, in matrimoniis contrahendis, ne- que dotis, neque magni apparatus, sed formae tantum & proce- ritatis corporum rationem habent, teste Diodoro Siculo, lib. 12. Biblioth. anno 9. rer. gestar. ¶ Graeci et antiqui vxores emebant in- uicem, vt ait Aristoteles, lib. 2. polit. cap. 6. ¶ Plautus, et in Amph- truone, act. 2. scena 2. dotem veram etiam exprimit per Alce- nam, his verbis,
Non ego illam mihi dotem duco esse, quae dos dicitur:
Sed pudicitiam, & pudorem, & sedatam cupidinem.
Deum metum, parentum amorem, & cognatum concordiam,
Tibi (scilicet viro) morigere, atque vt munifica sim bonis, pro sim- probis.

¶ Solon et in legibus ex matrimoniis dotes sustulit, tres tantum 16 vestes, & quaedam paruo emta vasa, praeterea nihil nuptam secum importare iubet: voluit enim viri vxorisq. consortium, non pretio, ac mercede, sed liberorum caritate, gratia, beneuolentiaque coniungi, teste Plutarcho, in vita Solon.

¶ Et et Alianus tradit, legem fuisse Spartanis, vt matrimonia, 17 nulla intercedente dote, contraherentur, & Alian. lib. 6. var. hi- stor. cap. 6. ¶ Et et aliquibus nationibus dotes ad modestam & exi- 18 guam restituta sunt quantitatē, ne effluerent, vt nunc: sic apud Massilienses, amplissima centum aureorum tantum erat, ad ve- stem quinque, ad mundum quoque aureum quinque, amplius vero nullo pacto conferre licebat, vt ait Strabo, lib. 4. Geograph. ¶ Franciscus et quoque eius nominis Galliarum primus rex, de 19 itatu Quaeftorum constitutione edita, cauit, ne qui quaerenda pe- cuniae publicae regiae inferuient, dotes filiabus constituerent, quae decimam partem bonorum paternorum excederent. ¶ De 20 et Indorum nuptis sic scribit Arrianus, in lib. in dion. de re Indo- rum, ταύτων ἔθετε τὸ δίδωτες, ἔτε λαμβάνοντες: ἀδελφῶν ἢ ἀδελφῶν γά- μους ταύτων ἢ ἀλλήλων ἀποδοῦναι ἐς τὸ ἐπιγαμεῖν, καὶ λέγει τῶν νυ- χηωνίων πάλαι, ἢ πρὸς ἑξήκον, ἢ κατὰ ἀδελφῶν πρὸς ἀδελφῶν ἀποδοῦναι, id est, Nubunt, in nihil vel dantes, vel accipientes: sed quot quot iam matre- ve viro fuerint, adducuntur a parentibus in publicum, vt is qui in dote vicern, aut pugillatu, vel alia quapiam virtute reliquis antecelluerit, eam sibi quam volet, deliquat.

De oneribus matrimonii. Cap. 19.

- 1 Onera matrimonii ab Hebrais septemdecim posita.
- 2 Onus primum matrimonii, alere vxorem etiam indotatam, nu- me. 4.
- 3 Vxorem maritus non tenetur alere, & potest expellere, si dos ei promissa non soluitur.
- 5 Vxor diues maritum inopem tenetur alere.
- 6 Onus matrimonii secundum, vxori vel nū praebere & quomodo.

- 7 Vestes ingenuarum, meretricum & ancillarum olim distincta.
- 8 Vestes meretricum Athenis ex lege florida, apud Thuriros varia.
- 9 Vestitum ob nimis mundam suspecta facta pudicitia. Minutia Vestitis vicia in fossa.
- 10 Vxoribus & nauis, semper negotii aliquid habent ad ornandum.
- 11 De vestitu contentio duarum foeminarum, interitus causa maritorum & gentis Gothicae.
- 12 Ariabius Assyriorum rex 7. adauxit muliebres delicias.
- 13 Corinthis lex, ut iniquatur in splend. de vicinios, num facultatos illis suppetant.
- 14 Vestitus quorundam inspectiones obibat Lacedamone Ephori, ut si excederent, corrigerent.
- 15 Vestem vniam tantum singulis annis concessit aequalem iuuenibus Lycuigu.
- 16 Vestem vniam nunquam bis induit Nero.
- 17 Vestitum voluit Alexander Senerius distinguere omnibus officiis & dignitatibus.
- 18 Seniores mane, & in consilio togati esse debent, & officiales. Serui byrris & cucullis tantum uti debebant.
- 19 Brache & Tzange sub pena exsiliij & confiscationis bonorum ab Arcadio in vrbe prohibita.
- 20 Pellium indumenta & crines maiores inibiti ab Honorio & Theodosio, seruis.
- 21 Vestitus seruorum & liberorum a senatu aliquando distinctus, sed postea ob periculum rebell. omis confusus.
- 22 Propterea vnus vestitus, nisi quis distinguat a celibatuum a coniugio.
- 23 Pretextata vestes quae, & quid atas pretextata.
Latus clauus cuius esset.
Traeba cuius.
Paludamentum cuius.
Toga pretexta.
Penula communis.
Exomida foeminarum.
Cheridota vestes castitatis.
- 24 Foeminae apud Spartiatus apertis femoribus ambulabant.
- 25 Vestis serica viris lege Quinti Haleri prohibita. Et turpis etiam visa mulieribus.
- 26 Sericum fuit cum auro aequalis olim estimationis Roma.
- 27 Sericum a Barbaris in luxum mulieris inuectum.
- 28 Vestes purpurea, palmata. & picea prohibita ab Octauio.
- 29 Vestes auro inuicere prohibuerunt Aurelianus & Gordianus.
- 30 Vestibus & pannis peregrinis uti prohibuit Ioannes Ducas imperator orientis.
- 31 Vestitus modus edito in Gallia impositus, & Germania.
- 32 Vestibus intextis auro & argento pensio posita: permisse aurata vestes nuptiis, prohibita quotidiano vsui.
- 33 Vestes prohibitae paragonatae, auratae & conchylatae, & margaritatae, certis personis exceptis.
- 1 **O**nera matrimonij, quae oportet maritum subire, multa & in-
iupportabilia fere, & mitera, l. i. de impo. lucrat. de scrip. lib. 10.
C. l. 2. quan. & quib. quar. pars debe. eod. lib. enumerari possent, ex
quibus quaedam in iugura delibasse sufficet. Explicabimusque,
quibus tradunt Hebraei hac de re in libro praeceptorum **17** & **18**
gnalot, id est, affricatiuorum, vbi praecepto 48. scribitur, virum
ad decem vxori teneri: id tria videlicet: ex lege, nempe ad cibam,
indumentum, & concubium: & ad septem ex scribarum decre-
tis, nempe ut iustitiam curare, captiuam liberare, mortuam se-
pelire teneatur: et si praenotiat, post mortem suam eam quo-
que cibare de bonis suis, & sedem in domo sua praebere, quoad
vidua erit, filias susceptas ex bonis suis, de uicinijs viros, nu-
trire, easque tandem dote. Quae omnia breuiter iuris nostri au-
ctoritate sustuliam, & in quibus a iure dissentiant, obiter dem-
strabo. ¶ Primum ¶ itaque onus est, nutrire seu alere vxorem,
ea omnino, 31. dist. 1. siue dotem habeat, siue non habeat. Nam
si habeat, hoc exploratum est, ea ratione fructus dotis marito lu-
cro esse, ut diximus, l. dotis fructus, 8. de iur. dot. P. l. pro oneribus, C.
eod. cum similibus su. cita. & videlicet dotem reddere etiam constan-
te matrimonio posse vxori non perditur, ut seie suoque alar re-
spondit Paulus, l. mutus, 78. §. fin. de iur. dot. Vlpianus, l. si quis pro
vxore 22. vers. pen. & fin. de donat. in. vir. & vxor. l. b. 4. P. tit. 1. &
3. famiuit Iustinianus, l. vbi aduc, 29. de iur. dot. C. ¶ Nisi ¶ dos a patre
promissa non solueretur, statuto & placito tempore: nam eo
casu Bartolus, in l. iubemus, de sacrosan. eccle. C. & Salycetus, in l.
si constante, de don. ante nupt. & Guido Papa, quest. 275. num. 2.

Cyauis, in l. quod in vxorem, de nego. gest. & Anferius, ad 7. deci. cap. Tholosana, dicitur, non teneri ad alimenta praestanda vxori, sed posse eam expellere, quod & ex Iustiniani constitutione fir-
mati potest, l. fina. ad SC. Velleia. C. l. si donaturus, §. 1. de cond. cau. dat. in P. De qua re vide plura apud Chassaneum, in comment. ad consue. Burg. in §. 23. ti. des droitz appartenans aux gens mariez vers. item aharatione, cum conclusionib. quas adicit.

¶ Quod ¶ si tamen nulla constituta dote vxorem duxit, impu-
tet tibi quae duxerit, l. fin. de iur. C. Innoc. per literas, de donat. in-
ter vir. & vxor. & teneatur, qui onus initio non potuit ignorare,
subire: quinimo & maritus rixosus cogitur alere vxorem extra
domum: si nolit cum eo habitare, Asfrer. vbi supra, Reynal. de
for. in l. Caio, §. fina. de aliment. leg. P. Bald. l. i. C. de legat. facit l. si
si conuenit, de loc. P. vide Boer. dec. 195. num. 7. Ideo iudotata, si
nulla sit promissa dos, teneatur alere, §. quoniam, quibus mod. na.
essic. legit. §. si quis eum, de nupt. in auct. ¶ Sicut ¶ & vxor si diues
sit, & maritus inops, maritum teneatur alere, l. mutus, de iur. dot.
quamuis illud sit valde lugubre malique omnis interdum.

¶ Secundum ¶ onus, ut teneatur vestitum praestare vxori, ca.
omnino, 31. dist. 1. Imol. in rubr. sol. matrim. facit l. vestris, 29.
§. muliebria, de auro & argento legat. P. vbi Vlpianus mulie-
bria numerat vestimenta, qua explicat Bassius, de re vestiaria.
Sic enim & alimentorum nomine, vestes quoque continentur,
l. ver. vicius, & l. quos nos hostes, §. verbum vniere, de verb. & rer.
sign. labol. l. legat. 6. & l. fin. de alim. legat. P. Quia sine vestibus com-
mode viuere nemo potest, aut sine tegumento: proinde non pre-
tiosae necessario dantur, Bart. in l. pen. §. i. sol. matr. & ibi glo. in ver-
bo, in vestiariis, sed quae sint vitae necessariae transigendae, & se-
cundum cuiusque facultates, & dignitatem, l. pen. de ali. & cib. lega.
P. Inter leges pr. bas, mulieribus d. et, hanc summopere laudat
Aristoteles, 2. Oeconom. cap. 1. ut vestitu, sumtu, ac apparatu mi-
nori utantur, quam etiam leges permittrant ciuitatis. Monet & Cy-
rillus Hierosolymitanus episc. catech. 4. vestitu simplici uti, non
ad ornamentum, sed ad necessitatem.

¶ Et ¶ dummodo more ingenuarum vestiantur sufficit: quod 7
facile erat olim distinguere, quando ancillarum vestes propriae,
sicut & meretricum, & ingenuarum seu matrum fam. erant, ut ex
Vlpia. l. item apud Labonem, 15. §. si quis virginis de iniuri. lib. 47.
P. tit. 10. liquet. ¶ Refert ¶ & Suidas, in verbo **εραπων**, Athenis le-
gem fuisse, ut meretricibus vestes fetret floridas, id est, ut arbi-
tror, ornatas, varias, aur nittidas. Alia & apud Locrenses Thuriis
a Charmida praescripta, Suidas in Zaleuo, ut mulieres, in forum
prodeuntes, ingenuae quidem, cum suis cognatis & vna pedisse-
qua candidis: reliquae, variis vestibus vterentur.

¶ Quod ¶ factum est, ut vestitus ratione, mores censerentur
etiam mulierum, ut anno praecedente consulatum Papyri Cras-
si, & Celsionis Deillii, Minutia Vestal s. prima in stipe & facta est,
propter mundioris iustitiam: in simulata d. sic cep. apud pon-
tifices ab indice seruo, cum decreto eorum iussa fuisse factis ab-
stinere, familiamque in p. testate habere, facta in dicio, vna sub
terram ad portam Call. nam dexia via strata defossa i cleralo
campo, ut ait Liuius, lib. 8. de ca. 8. qui & idem de P. sthuma alla
Vestali refert, Liuius lib. 4. ut & Orolius, lib. 3. cap. 9. & D. Hiero-
nymus, lib. 1. contra Iovinianum, & ut ait Plautus, in Mench.

¶ Pulchra mulier nuda est quam purpurata pulcior:
Postea nec quicquam est bene, si morata est male.

¶ Quod ¶ si quis maritus ita mulierosus sit, ut velit expensam
vxore continuo petitis assentiri, certe nunquam expensam finem
accipient, nec priusquam loculi exhausti fuerint; Nam, Plautus,
Negotus sibi qui uolet parare, nauem & mulierem, hac duo sibi
Comparato, nam nulla res duae plus negotis habent:
Eas forte si ceperis exornare, neque unquam haec duae res satis or-
nantur.

¶ Neque vna villa ornandi satietas est.
Maxime enim vestitum & ornatum voluptate eam pernicie mari-
torum h. c. flexus declinetur. ¶ Refert ¶ & Ioannes Magnus Got.
thus, lib. 12. histor. Got. hor. cap. 26. ex superba contentione vxoris
ducis exitu Vraia, & reginae coniugi: Ill. uadi regis Gotho-
rum, ornata de vestitu, ornataque tantam inimicitiarum occasio-
nem, ut non nisi nece vtriusque mariti incitatorum ab vxoribus
quiescere potuerit, & fere Reipublicae Gothorum mouerit inter-
itum. Tantaque istius sexus superbia est, ut, quia non se nouit, nec
mariti gratia, vel parentum, meritorum semper monilia ornata,
luxuriosamque & peregrinam ambat vestitum, & maritum ad
stultitiam sepius impellat: impleam. De quibus & Dand.
P. a. n.

Psalm. 143. Filie eorum compositae & circumornatae, ut similitudo templi. Ideoque non parcunt rapinis vestitusque artibus, ut satisfaciant molliscenti.

12 ¶ Arguit f. Berofus lib. 5. Atrialium regem 7. Assyriorum, quod primas adauxerit pompas, gemmas & muliebres delicias. Splendide viuere & delicate, & mollibus vestiri, indiger pecuniis maioribus: & idcirco his in rebus prudentes legiflatores antiquorum solliciti fuerunt, & curam non modicam adhibuerunt tum legibus sumptuariis, de quibus alibi diximus, & modum conuitiis adhibentes, & vestitum etiam prospicientes. ¶ Legem f. etiam quandam esse apud Corinthios scribit hoc pacto Diphilus in Mercatore, teste Athenæo, lib. 1. cap. 2.

Est optime hic statutum apud Corinthios, Obsanis, si quem videmus splendide Semper frui, rogare: victus suppetit Huic unde, siue quid facit: si sufficit Huic victui redius, frui relinquimus. Si conuigit supra hunc omnes impendere: Libetur id non amplius fecisti: qui Ne pareat, penam solent imponere. Si nihil habens prorsus videtur splendide Vixisse, carnis datur. Per Herculem Nulli licet vixisse si furis sine Inuelligi. Sed est necesse noctibus Spoliare, ferarive: vel cum quopiam Habere partem, falsatestari in foro Falso vel accusare. Pessimam genus Paruamus hoc, & per louem estissime.

Et eandem legem primum ab Amasi Aegypti rege latam scribit Herodotus, in Euterpe, seu lib. 2. indeque & mutatum Solonem.

14 ¶ At f. in vestibus cura, non etiam gesserant Ephori Lacedæmoniorum, vt quoad id in perfectione obirent vestimentorum: vt si quid ia illis forte a decenti iustoque ornatu alie non inueniretur, corrigereat. *Eluan. lib. 4. de var. histor. cap. 7.* ¶ Caut f. Lycargus ne iuuenes amplius, quam vna veste vno anno vterentur, ne alius alio cultior egredereur. *Iust. in ex. Trogo, lib. 3.* ¶ In f. qua taxatur superfluitas & stultitia Neronis Claudii, qui nullam vestem bis

17 induit. *Suet. in Neron. c. 30.* ¶ Habebat f. in an. mo Alexan. Severus Cæsar, omnibus officiis genus vest. si primum dare, & omnibus dignitatibus, vt a vestiti digni scerent. *Lamp. in Alex. ff. Gratianus, f. Valentianus.* & Theodosii statuerunt, ne Senatores mane chlamydes ferret, sed p. n. alati & togati, dum sederent portissimum in consilio, essent, officiales quoque penulati cum inter eos et toga cincti: sereul non nisi byreis, aut cucullis vterentur. *l. 1. de habitis quo vti oport.*

19 ¶ *int. vrb. lib. 14. C. Theod. tit. 10.* ¶ Arcad. f. & Honorius in iudicauerunt iarta verb. vltim. & ang. vti atq; b. a. charu, exilio & confiscatione bono

20 aoru alioquin imminente. *l. 2. §. 1. eo tit.* ¶ Honor. f. & Theodos. in iudicauerunt seruis maiores cruces & sellis iudicanda intra vrbem.

21 *l. 4. eo.* ¶ Indicta f. est alio quoad a Senatu sen. etia, vt seruos a liberis cultus dist. g. eret. *de in de apparuit, quatuor pericu si imminet,* inquit Seneca, *lib. de Clem. si serui nostri nos numerare ce. ff. de p. 1.*

22 ¶ Per f. insula Vrope vna f. stina vestitus est, nisi qua sexas hab tu dicerat, & caelibus a coniugio. *Tho. Mor. lib. 11. Prop. §. Placuit*

23 ¶ & Romanis, vestita dignitates quodammodo secerare, ideoque & pretextas vestes habuerunt quinquuplicis differentia, regales, arguales, consulares, senatorias, equestres, quas explicat Wolphig. *Lazius, lib. 1. comment. reip. Rom. c. 3. §. seq. & lib. 8. & maioru 14. anorum, vnde pretextata etas. l. 3. §. de libe. exhib. lib. 43. P. tit. 29.* Latus clauus dabatur Senatoribus. *Lamp. in Alexan. Trabea pre-*

fectis potissimum pretorio. *Anima. Marcell. lib. 26. Paludamentu p. prie consu. l. i. lib. 3. D. c. 5. & eorum qui loco consulu fort e-*

baatur puincias. Toga magistratibus, pretextata: penula communis omnium: exomida substructa: fœminis folis Romanis olim relicta, vt molles tunicae. Chetridota, quæ erant plixæ, vltra brachia & manus longe lateque dist. ad vlnas erutaq; aduersus oculis pre-

24 genda, vt ait *Gell. lib. 7. c. 11.* ¶ Cast. tari magis p. p. r. i. z. quæ quas permisit Lycurgus, qui voluit in sua republica virgines, & fœminas esse omnino apertas: vnde & irrif. a Pœtis dicitur *quæ uenit, a pa-*

tentibus femoribus, vt & Ibiicus Andromanes dixit, q. viros fatere faciant. Si quid tunicæ virginalis consistet pinnæ o. d. erant ab infertori parte sed aperiebantur, simulq; nudabant totu femur in-

cessu, vt scribit *Plat. in h. in vi. is. in compa. Noma & Lycor.* Concomenta cerrebi, vel no. e. g. e. g. i. e. b. e. r. u. a. p. d. i. c. i. t. a. nec pares in hoc virtute Lacedæmonii Romanis, apud quos tamen Lazarus Bayffus *lib. de re vestiaria, ca. 17.* contendit genus vestimenti hoc

quoque fuisse, & tunicatu Romanar. mullerū non fuisse confusas alas, verum palliu tunicæ, quod eam operiret, impositum: id quæ ex Quidio firmasse videtur, dum is ait. *l. de art. aman.*

Pallia si numium terre demissa iacebant, Collige, & immunda seculæ effere hano. Præuinus, officii pretium patiente puella. Contingent oculis crura videnda tuis.

Verum non inde id mihi persuadetur, nam nec inibi de diff. Iustis menti, sed q. efferendo & excutiendo pallio, contingat etiā nudi dari crura, si patiatur puella, seculæ puto Quid. u. n. ¶ Quamobrem f. & ea itū decreto, O. A. u. i. o. F. r. o. n. a. t. i. o. n. e. p. i. u. r. a. f. u. n. c. t. a. Q. u. i. n. t. o. H. a. l. e. r. i. o. c. o. n. s. u. l. a. n. t. n. e. v. e. s. t. i. s. f. e. r. i. c. a. v. i. r. o. s. f. o. d. a. r. e. t. *Corn. Tacit. lib. 2.* M. I. l. o. q. u. o. q. m. a. g. i. s. t. u. r. p. s. m. u. l. l. e. r. i. b. v. i. s. a. S. e. n. c. a. l. i. 7. d. e. b. e. n. e. f. i. d. u. m. a. i. t. V. i. d. e. o. i. n. q. u. i. t. f. e. r. i. c. u. s. v. e. s. t. e. s. s. i. v. e. s. t. e. s. v. o. c. a. n. d. e. s. u. n. t. i. n. q. u. i. b. u. s. n. i. h. i. l. e. s. t. q. u. o. d. s. e. n. s. u. s. a. n. i. m. e. m. b. r. a. a. u. t. c. o. r. p. u. s. a. u. t. d. e. n. q. p. u. d. o. r. p. o. s. s. i. t. q. u. i. b. s. u. m. i. s. m. u. l. i. e. r. p. a. r. u. m. l. i. q. u. i. d. o. n. u. l. l. a. s. e. n. e. s. s. e. u. r. a. b. i. t. *§. c.* N. e. g. a. u. i. t. v. x. o. r. i. s. u. a. h. u. i. u. s. v. l. i. a. m. A. n. r. e. l. i. a. n. C. a. s. a. r. p. p. e. t. p. r. e. c. i. i. m. a. g. n. i. t. u. d. i. n. e. s. i. c. e. u. i. m. f. o. r. b. i. t. F. l. a. u. i. u. s. V. o. p. i. s. i. n. A. u. r. e. l. i. a. n. o. A. u. r. e. l. i. a. n. u. m. v. e. s. t. e. m. h. o. l. e. r. i. c. a. n. e. q. u. i. p. s. a. m. h. a. b. u. i. s. s. e. i. n. v. e. s. t. i. m. e. n. t. o. s. u. o. n. e. q. a. t. e. r. i. v. i. d. e. n. s. u. m. d. e. d. i. s. s. e. S. e. n. a. b. e. o. v. x. o. r. s. u. a. p. e. r. e. r. e. t. v. t. v. i. n. c. o. p. a. l. l. i. o. b. i. a. t. e. o. f. e. r. i. c. o. v. i. d. e. r. e. t. u. l. l. a. m. r. e. s. p. o. n. d. e. n. s. e. a. b. s. i. t. v. t. a. u. r. o. s. i. t. a. p. e. n. s. e. n. s. u. r. ¶ A. q. u. a. l. i. s. f. n. a. q. u. e. t. u. n. c. f. e. r. i. c. o. & a. u. r. u. m. e. r. a. n. t. e. s. t. i. m. a. t. i. o. n. i. s. v. t. n. o. n. i. m. m. e. r. i. t. o. e. t. i. a. m. s. i. c. u. r. e. x. n. a. s. f. r. a. g. i. o. a. u. t. o. s. a. l. u. a. t. o. d. e. c. i. m. a. p. e. n. d. e. b. a. n. t. u. r. e. i. q. u. i. s. a. l. u. a. r. a. t. s. i. c. & s. t. a. t. u. t. u. m. i. n. l. e. g. i. b. R. h. o. d. i. s. N. u. m. a. l. i. b. R. h. o. d. i. o. e. x. c. e. s. s. i. s. p. e. r. O. p. o. r. i. n. u. B. a. s. i. l. e. a. t. i. t. 4. 0. v. e. l. e. t. p. r. e. l. i. s. d. i. a. g. n. a. p. l. i. s. t. o. r. v. d. e. d. i. m. b. a. t. u. s. *§. c.* d. e. n. a. u. e. r. u. p. t. a. v. e. s. t. o. r. i. b. *§. c.* d. e. f. e. r. i. c. o. s. i. c. c. o. n. s. e. r. u. a. t. o. h. i. s. v. e. s. t. i. b. t. u. d. i. l. i. g. e. n. t. i. a. s. i. d. e. s. e. r. u. a. t. o. r. u. m. i. d. e. s. t. h. o. l. e. r. i. c. a. s. i. c. c. a. s. a. l. u. a. t. a. s. i. n. d. e. c. i. m. a. s. s. o. l. u. a. n. t. o. t. a. n. q. u. a. a. u. r. o. p. a. r. i. a. c. e. t. e. r. u. m. a. p. e. r. g. e. n. e. c. o. m. a. d. e. f. a. c. t. a. e. x. f. i. c. c. a. n. t. o. r. & i. n. a. d. c. o. l. l. a. t. i. o. n. e. m. v. e. n. i. u. n. t. o. ¶ E. t. f. D. i. o. C. a. s. s. i. u. s. l. i. b. 4. 3. f. e. r. i. c. u. m. b. a. r. b. a. r. i. c. a. l. u. x. u. r. i. e. t. e. x. t. u. r. a. d. i. x. i. t. a. b. i. s. q. u. i. s. q. u. i. a. d. l. u. x. u. m. m. u. l. t. i. c. u. i. n. u. e. c. t. a. q. u. a. n. i. h. o. d. i. e. n. i. h. i. l. f. r. e. q. u. e. n. t. i. u. s. i. n. t. e. r. i. l. l. a. s. v. t. q. u. e. n. e. c. p. u. r. p. u. r. e. p. a. r. e. n. t. q. r. e. g. i. b. u. s. & s. e. n. a. t. o. r. i. b. f. u. i. t. t. a. n. t. u. m. p. e. c. u. n. i. a. r. i. s. X. p. h. i. l. i. n. M. V. p. T. r. a. i. a. ¶ P. r. o. h. i. b. i. t. u. f. a. b. O. t. a. u. i. o. D. i. o. l. i. b. 4. 9. 2. 8. p. u. r. p. a. l. m. a. u. s. p. i. c. t. e. q. u. i. v. e. s. t. i. b. q. u. a. s. h. a. b. u. i. t. p. e. c. u. l. i. a. r. e. s. p. r. i. n. c. i. p. a. u. i. ¶ G. i. n. d. i. a. f. l. e. n. t. o. r. f. u. l. C. a. p. i. t. d. e. r. e. b. g. e. s. t. a. G. o. r. d. i. a. n. o. a. u. t. i. e. t. i. a. m. v. e. s. t. i. b. i. n. t. e. x. e. r. e. p. h. b. a. i. t. q. u. a. l. q. u. a. n. d. o. f. e. c. i. t. A. u. r. e. l. i. a. n. n. s. V. o. p. i. s. i. n. A. u. r. e. l. i. o. n. i. t. r. a. t. o. t. f. o. r. m. a. s. i. n. u. l. t. i. l. a. s. v. e. s. t. i. a. m. r. e. c. e. t. e. s. q. u. i. b. u. s. q. u. o. d. i. d. i. c. i. t. e. i. a. m. p. a. r. a. t. a. v. i. l. e. s. c. u. n. t. & i. m. p. e. d. i. o. r. u. m. a. n. s. a. m. v. b. e. r. t. i. c. a. a. d. d. i. c. i. u. n. t. d. u. m. P. r. o. t. e. u. m. i. m. i. t. a. t. u. r. v. t. s. i. m. a. r. i. t. u. s. v. e. l. l. e. t. h. a. r. u. v. e. s. t. i. u. m. o. n. a. s. s. u. b. i. r. e. n. o. n. d. o. r. i. s. c. e. r. t. e. f. r. u. c. t. u. s. n. e. c. q. u. o. q. s. u. u. v. e. l. p. r. i. m. o. r. u. m. a. m. p. l. u. m. p. a. t. r. i. m. o. n. i. u. m. s. u. s. t. i. t. u. e. r. e. p. o. s. s. i. t. V. t. n. o. n. p. o. s. s. i. m. s. a. t. i. s. l. a. u. d. a. r. e. l. e. g. i. s. t. a. t. o. r. e. s. q. u. i. e. t. i. a. h. u. i. c. n. e. g. o. t. i. o. o. p. e. t. u. l. e. r. u. n. t. & l. o. c. a. l. i. s. ¶ Q. u. a. l. i. s. f. u. i. t. f. u. i. t. I. o. a. n. n. e. s. D. u. c. a. s. l. a. p. e. r. a. t. o. r. o. r. i. e. n. t. i. s. q. u. i. d. e. c. r. e. t. o. s. a. n. c. i. t. l. i. b. i. n. u. r. o. r. i. e. n. t. i. n. c. o. n. s. t. i. t. u. t. I. o. a. n. D. u. c. a. t. i. t. v. e. l. e. t. i. d. i. s. t. i. n. c. t. u. m. v. e. s. t. i. u. m. n. e. q. u. i. s. s. u. b. l. i. t. o. r. u. m. v. e. r. e. t. u. r. v. e. s. t. i. b. u. s. A. s. s. y. r. i. i. s. B. a. b. y. l. o. n. i. c. i. s. I. t. a. l. i. c. i. s. v. a. r. i. u. s. a. r. t. i. f. i. c. i. s. c. o. n. f. e. c. t. i. s. f. e. r. i. c. i. s. n. i. s. i. s. q. u. i. f. u. i. s. q. u. i. s. e. s. s. e. r. e. c. u. o. m. n. i. f. a. m. i. l. i. a. i. n. o. r. d. i. n. e. m. e. o. g. a. c. n. o. t. a. r. i. i. g. n. o. m. i. n. i. a. v. e. l. l. e. t. V. e. q. h. i. s. c. o. n. t. e. n. t. i. e. s. s. e. n. t. q. u. a. s. R. o. m. a. n. e. s. s. e. i. l. i. c. e. t. C. o. n. s. t. a. n. t. i. n. o. p. o. l. i. t. a. n. e. p. u. n. i. c. i. e. a. c. m. a. u. s. p. e. b. e. r. e. n. t. ¶ I. n. f. G. a. l. l. i. a. q. u. o. q. m. o. d. u. s. i. m. p. o. s. i. t. u. s. v. e. s. t. i. b. & m. u. l. i. e. b. r. i. b. l. u. x. i. b. e. d. i. c. t. o. E. d. i. c. t. d. e. R. o. y. C. h. a. r. l. e. s. f. u. r. l. e. f. u. i. t. & v. s. a. g. e. d. a. s. o. y. e. s. & r. e. g. l. e. m. e. n. t. d. o. n. n. e. a. s. e. s. s. u. b. i. e. c. t. a. l. e. u. r. s. h. a. b. l. l. e. m. e. n. s. C. a. r. o. l. i. X. a. n. n. o. 1563. 21. I. a. n. u. a. r. S. i. m. i. l. i. t. e. r. G. e. r. m. a. n. i. e. i. n. c. o. m. i. t. i. s. h. a. b. i. t. i. s. A. u. g. u. s. t. a. V. i. n. d. e. l. i. c. o. r. u. m. s. u. b. C. a. r. o. l. o. V. M. a. x. i. m. i. l. i. a. n. o. i. n. z. P. o. l. i. t. C. a. r. o. l. i. V. a. r. t. 9. 10. 11. a. n. n. o. d. o. m. 1548. v. t. c. o. n. s. t. a. t. e. x. p. o. l. i. t. i. c. a. c. o. n. s. t. i. t. u. t. i. o. n. e. i. n. b. i. e. d. i. t. a. p. a. t. r. i. a. l. i. n. g. u. a. i. n. L. a. t. i. n. t. r. a. n. s. l. a. t. a. p. e. r. I. n. s. t. i. t. u. u. m. G. o. b. l. e. r. u. m. ¶ F. u. i. t. q. u. i. o. l. i. m. a. C. a. s. a. r. i. b. u. s. a. d. t. e. r. r. e. n. d. a. v. e. s. t. i. u. m. e. x. q. u. i. s. t. i. t. a. r. u. m. t. e. m. e. r. i. t. a. t. e. i. m. p. o. s. i. t. a. p. e. n. s. i. t. a. t. i. o. i. n. t. e. x. t. i. s. v. e. s. t. i. b. a. u. r. o. & a. r. g. e. n. t. o. C. o. n. s. t. a. n. t. 3. s. i. p. r. o. p. t. p. u. b. l. p. e. n. s. i. v. e. n. d. f. u. e. r. c. e. l. e. b. r. l. i. b. 4. C. t. i. 4. 6. A. t. p. e. r. m. i. t. t. u. n. t. l. e. g. e. s. v. e. s. t. i. b. n. u. p. t. i. a. l. i. b. m. a. i. o. r. e. s. p. l. e. n. d. o. r. e. m. & a. u. r. e. a. m. i. n. t. e. x. t. u. r. a. q. u. a. m. v. e. t. a. n. t. q. u. o. t. i. d. i. a. n. i. s. l. i. n. u. l. l. i. c. e. i. n. f. r. a. n. & e. q. u. e. s. t. f. e. l. l. §. c. l. i. b. 11. C. p. h. i. b. e. n. t. t. a. m. e. n. a. n. t. r. a. s. a. c. f. e. r. i. c. a. s. p. a. r. a. g. a. n. d. a. s. l. i. §. 2. d. e. v. e. s. t. i. b. h. o. l. o. b. a. r. & a. u. r. a. e. o. l. i. b. C. §. I. u. l. i. u. s. f. C. a. s. a. r. i. s. q. u. o. q. c. o. n. c. h. y. l. i. a. t. e. v. e. s. t. i. s. & m. a. r. g. a. r. i. t. a. r. u. m. v. s. u. m. n. i. s. c. e. r. t. i. s. p. e. r. s. o. n. i. s. & a. t. a. t. i. b. u. s. p. e. r. q. u. o. s. d. i. e. s. a. d. e. m. i. t. S. u. e. t. o. n. T. r. a. n. g. i. n. f. u. l. C. a. s. a. r. i. e. c. 4. 2. Q. u. e. q. u. i. d. e. m. o. m. n. i. a. a. d. m. o. m. e. n. t. m. a. r. i. t. u. m. n. e. v. e. s. t. i. t. u. m. v. x. o. r. i. p. o. r. n. a. t. v. l. t. r. a. v. i. r. e. s. d. i. g. n. i. t. a. t. e. m. & i. u. r. i. s. p. e. r. m. i. s. s. i. o. n. e. m. a. l. i. o. q. u. i. n. c. e. r. t. e. o. i. u. s. A. n. a. g. r. a. u. s. e. r. i. t. s. u. b. i. t. u. r. u. s. E. t. h. æ. c. h. a. c. t. e. n. u. s. d. e. f. e. c. i. d. o. o. n. e. r. e. m. a. t. r. i. m. o. n. i. i.

De reliquis oneribus matrimonii. Cap. 20.

- 1 Tertium onus matrimonii, Concubitus est.
- 2 Vxor habens virum inuisilem, censetur vidua.
- 3 Vxor viri: & lex de concubitu non frequentando.